ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
АБАЙ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

ЭЛЕКТИВТІ ПӘНДЕР КАТАЛОГІ

6B01404 – Дене шынықтыру және спорт (IP)

«Дене шынықтыру және спорт» кафедрасы

Цикл	Пәндердің атауы және олардың негізгі бөлімдері	ECTS
ЖБП	**ЖАЛПЫ БІЛІМ БЕРЕТІН ПӘНДЕР ЦИКЛІ**	
ТК	**ТАҢДАУ КОМПОНЕНТІ (ТК)**	**5**
1	**ЭКОНОМИКА ЖӘНЕ КӘСІПКЕРЛІК НЕГІЗДЕРІ**	
	"Экономика және кәсіпкерлік негіздері" университеттік экономикалық білім беру жүйесіндегі маңызды курстардың бірі болып табылады, ол экономика және бизнес негіздерін игеруді , қазіргі заманғы экономика мен нарық жағдайында бизнес жүргізу әдістерін жан-жақты талдауды, экономикалық жүйелердің барлық түрлерінің жай-күйі мен даму тенденцияларын ашады. Қазіргі уақытта экономикалық және құқықтық қатынастар барған сайын жаһандық және әлеуметтік бағдарланған сипатқа ие. Бұл бағыттың басты еңбегі-әлемдік тәжірибе мен әлемдік стандарттарға жақындауы керек қоғамдық өндірістің барлық алуан түрлілігі мен бірлігінде заңдылықтарды, даму тенденцияларын іздеу. Пәннің мақсаты студенттердің экономика және кәсіпкерлікті зерттеу әдістерін, олардың ғылым мен құндылықтардың жалпы жүйесіндегі орнын, даму тарихын және осы білімді күнделікті өмірде қолдану үшін қазіргі жағдайын зерттеу негізінде экономика және кәсіпкерлік негіздері туралы теориялық және практикалық білімдерін қолдану қабілетін қалыптастыру.	**5**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі		
1.Жалимбетова Р.Б. Организационно-экономические основы предпринимательства в системе обеспечения конкурентоспособной экономики : Учебное пособие / Р. Б. Жалимбетова, С. П. Гуляева. - Алматы : Жеті жарғы, 2011. - 280 с. - (Учебное пособие). - ISBN 978-601-288-027-4 // https://library.kaznpu.kz/ 2.Чайжунусова Г. Основы экономики : учебник / Г. Чайжунусова, Д. Цой. - 2-е изд.,перераб. и доп. - Астана : Фолиант, 2016. - 208 с. - (Профессиональное образование). - ISBN 978-601-302-490-5 // https://library.kaznpu.kz/ 3.Основы экономики и предпринимательства : учебное пособие / А. М. Сералиева, А. Н. Казиева. - Алматы : Альманахъ, 2022. - 218 с. - ISBN 978-601-7670-79-5 // https://library.kaznpu.kz/ 4.Кузьмин О.Е. Венчурный бизнес : учебное пособие / О. Е. Кузьмин, И. В. Литвин, Ю. И. Осик. - Алматы : "Alem book", 2023. - 356 с. - ISBN 978-9965-39-315-0 // https://library.kaznpu.kz/		
2	**КӘСІБИ ЖӘНЕ ЗЕРТТЕУ ҚЫЗМЕТІНІҢ ҚҰҚЫҚТЫҚ ЖӘНЕ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ НЕГІЗДЕРІ**	
	«Кәсіби және зерттеу қызметінің құқықтық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы негіздері» - мемлекеттің қазіргі заманғы құқық ғылымы мен сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатының басымдықтарын көрсететін оқу пәні. Осы пәнді болашақ педагогтерге оқыту үшін құқық мәселелерін зерттеу қызметі дағдыларын, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы сипаттағы кез келген көріністерге «нөлдік төзімділікке» тәрбиелеу қажеттігі туралы әлеуметтік сұрауға жауаптың нәтижесі болып табылады.	**5**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі		
1.Сыбайлас-жемқорлықсыз білім: Антикоррупционное образование. Anticorruption education : оқу-әдістемелік құралы / Б. Х. Толеубекова [и др.]. - Алматы : Абай атындағы ҚазҰПУ "Ұлағат" баспасы, 2015. - 192 б. - ISBN 978-601-298-361-6 // https://library.kaznpu.kz/ 2.Нуртазин М. С. Система местного государственного управления и государственной службы Казахстана: учебное пособие / М. С. Нуртазин. - Алматы: Бастау , 2016. - 248 с. - ISBN 978-601-281-189-6 // https://library.kaznpu.kz/ 3.Корнейчук С. В. Административные коррупционные правонарушения по законодательству Республики Казахстан : Учебно-практическое пособие / Қазақстан Республикасының заңнамасы бойынша Әкімшілік сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар : оқу-тәжірибелік құрал / С. В. Корнейчук, Д. К. Смагулов. - Алматы : ADAL KITAP, 2023. - 73 с. - ISBN 978-601-7200-66-4 // https://library.kaznpu.kz/		
3	**ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТҰРАҚТЫ ДАМУ**	

	«Экология және тұрақты даму» пәні студенттердің табиғи кешендердегі өзгерістерді, олардың себептері мен шешу жолдары туралы тұтас түсініктерін қалыптастыруға бағытталған. Пәнді менгеруде экологияның негізгі ұғымдарын, экологияның ғылым ретінде қалыптасуы мен дамуын, сондай-ақ биосфераның ғаламдық экожүйе ретіндегі тұжырымдамасы қарастырылады; қоршаған ортаның ластану түрлерінің жіктелуі берілген, қазіргі заманның жаһандық, аймақтық және жергілікті экологиялық проблемалары, олардың пайда болу себептері мен қоршаған ортаның ластану түрлері талданады; жаһандық экологиялық проблемаларды шешудегі халықаралық ынтымақтастық қағидаттары түсіндіріледі. Курс экологиялық ойлауды дамытуға, қоршаған ортаны қорғауға деген жауапкершілікті қалыптастыруға және тұрақты даму жағдайында өзінің өмір сүру қауіпсіздігін қамтамасыз етуге дайындықты жетілдіруге ықпал етеді.	**5**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі		
1.Мустафаева Р. М. Экология: оқу құралы / Р. М. Мустафаева. - Алматы: Альманах, 2022. - 506 б. 2.Оспанова Г. С. Экология: Оқулық / Г. С. Оспанова, Г. Т. Бозшатаева. - Алматы: Экономика, 2011. - 351 б. 3.Экология және тұрақты даму: жоғарғы оқу орындарына арналған оқулық / А.Қ. Саданов және т.б. - Алматы: Эверо, 2019. - 404 б. 4.Сейітқазиев, Ә. С. Экология негіздері : оқу құралы / Ә. С. Сейітқазиев, Қ. М. Мұзбаева, Қ. Ә. Сейітқазиева. - Алматы : "Alem book", 2023. - 258 б. 5.Бейсенова Ә. С. Қазақ елінің экологиялық ахуалы : монография / Ә. С. Бейсенова. - Алматы : Kemel kitap, 2024. - 592 б. 6.Балабас Л.Основы безопасности жизнедеятельности: Учебник / Л. Балабас, Ж. Аманжолов. - Астана: Фолиант, 2012. - 232 с. 7.Хван Т. А. Основы безопастности жизнедеятельности / Т. А. Хван, П. А. Хван. - 3-е изд. - Ростов н/Д : Феникс, 2006. - 381 с. 8.Khamzina, Sh. Sh. Environmental Expertise and Rationing: Llegal and Technical Regulation : tutorial / Sh. Sh. Khamzina, Zh. A. Khamzina, Y. A. Buribavev. - Pavlodar : lnEU, 2019. - 160 p. 9. Sustainable Development : educational-methodological manual / K. D. Abubakirova, A. K. Tanybaeva, A. A. Rysmaganbetova. - Almaty : Qazaq university, 2018. - 215 p.		
4	**ҚАРЖЫЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ**	
	"Қаржылық сауаттылық негіздері" пәні студенттердің жеке қаржыны басқару, бюджетті ұтымды жоспарлау, қаржы құралдарын пайдалану, қаржылық тәуекелдерді бағалау және негізделген экономикалық шешімдер қабылдау бойынша негізгі білімдері мен дағдыларын қалыптастыруға бағытталған. Курста жеке және отбасылық бюджет, оны жоспарлау әдістері, қаржы институттары және олардың экономикадағы рөлі, кірістер мен шығыстар түрлері, оларды оңтайландыру тәсілдері қарастырылады. Пәннің мақсаты – жеке қаржы мәселелерін шешудің тиімді әдістерін үйрету.	**5**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі		
1. Гарман, Е. Т. Жеке қаражат: Оқулық / Е. Т. Гарман, Е. Р. Форг. - 13-бас. - Нұр-Сұлтан : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 632 б. 2. Койбагарова, С. Т. Қаржылық нарықтағы кәсіби қызмет: оқу құралы / С. Т. Қойбағарова, А. О. Демеубаева, Т. И. Исахметов. - Алматы : Лантар Трейд, 2021. - 86 б. 3. Сарқытқан, Қастер. Қазақстанда табысқа жет! Қаржылық сауаттылық және бизнес психологиясы / Қ. Сарқытқан. - Алматы : Kemel kitap, 2024. - 342 б. 4. Переверзев М. П. Предпринимательство и бизнес: учебник / М. П. Переверзев А. М. Лунёва; ред. М. П. Переверзев. - Электрон. текстовые дан. 3,52 МБ. - М: ИНФРА-М 2017. - 176 с. 5. Леонтьев, В. Е. Инвестиции : учебник и практикум для академического бакалавриата / В. Е. Леонтьев. - Электрон. текстовые дан. 9,91 МБ. - М. : Издательство Юрайт, 2019. - 455 с.		
БП, КП	**БАЗАЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІПТЕНДІРУ ПӘНДЕР ЦИКЛІ**	
ТК	**ТАҢДАУ КОМПОНЕНТІ**	
	ДЕНЕНІ БАҚЫЛАУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚИМЫЛ-ҚОЗҒАЛЫС ДАҒДЫЛАРЫ (КҮРДЕЛІ ҮЙЛЕСТІРУ ҚИМЫЛ ДАҒДЫЛАРЫ)	
1	**ГИМНАСТИКА ОҚЫТУ ӘДІСТЕМЕСІМЕН**	

	Осы курстың мақсаты дене шынықтыру және спорт сабақтарын жоспарлау, ұйымдастыру және өткізу бойынша пәндік құзыреттіліктерді жеке айырмашылықтар, қозғалыс қызметінің қажеттіліктері мен мүмкіндіктері негізінде қалыптастыру болып табылады. Курс гимнастика сабақтарының әртүрлі формасы мен түрін ұйымдастыру, жоспарлау және өткізу бойынша практикалық дағдылар мен қабілеттерін қалыптастыруға бағытталған. Құзыреттілікті көрсететін болашақ спорт педагогтары: спорт терминологиясын қолдану және гимнастикалық жаттығулар техникасын көрсетеді; пәндермен және онсыз жалпы дамыту жаттығуларының кешендерін құрады; гимнастика сабақтарының кіріспе-дайындық бөлігін жыныстық-жас ерекшеліктерін, жеке ерекшеліктерін, қажеттіліктері мен мүмкіндіктерін ескере отырып, әртүрлі тәсілдермен жоспарлайды, ұйымдастырады, өткізеді	**5**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі		
1.Теория и методика гимнастики : учебник / ред.: М. Л. Журавин, Е. Г. Сайкина. - М. : Академия, 2012. - 496 с. 2. Туленова Х.Б. Гимнастика и методика преподавания : учебное пособие / Х. Б. Туленова. - Алматы : ЭСПИ, 2022. - 164 с. 3.Гимнастика : учебно-методическое пособие для подготовки к практическим занятиям / Г. В. Поваляева, О. Г. Сыромятникова. — Омск : Сибирский государственный университет физической культуры и спорта, 2012. — 144 с. https://www.iprbookshop.ru		
2	**САЛАУАТТЫ ӨМІР САЛТЫН ОҚЫТУ ӘДІСТЕМЕСІ**	
	Пәннің мақсаты: өскелең ұрпақтың физикалық және психикалық денсаулығын қамтамасыз ету. Мазмұны: "Денсаулық" ұғымы, оның мазмұны мен критерийлері. Бұл тұжырымдаманың көптеген анықтамалары бар, олардың мағынасы авторлардың кәсіби көзқарасымен анықталады. Салауатты өмір салты — аурудың алдын алудың негізі. Ол алдын — алудың ең құнды түрін-аурудың пайда болуына жол бермейтін, адамның бейімделу мүмкіндіктерін кеңейтетін алғашқы профилактиканы жүзеге асыратындығын атап өткен жөн.	**5**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі		
1.Виленский М.Я. Физическая культура и здоровый образ жизни студента : Учебное пособие / М. Я. Виленский, А. Г. Горшков. - М. : КНОРУС, 2013. - 240 с. 2. Формируем здоровый образ жизни : сборник методических рекомендаций и материалов/ Астана, ЕНУ им. Л.Н.Гумилева,2010.-102 с. 3. Абсатова А.А.Ұлттық ойындар арқылы оқушыларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу:Әдістемелік құрал/А.А.Абсатова. - Алматы:Абай атындағы ҚазҰПУ, 2013.-116 б.		
3	**СПОРТ ЖӘНЕ ЖАРЫС ЭТИКАСЫ**	
	Бұл курстың мақсаты дене шынықтыру және спорт сабақтарын жоспарлау, ұйымдастыру және өткізу бойынша пәндік құзыреттіліктерді жеке айырмашылықтары, қозғалыс қызметінің қажеттіліктері мен мүмкіндіктері негізінде қалыптастыру болып табылады. Курс этика, мәдениет, дене шынықтыру, спорт, спорттық этика, олимпизм, Fair play сияқты әлеуметтік құбылыстар бойынша білім жүйесін философиялық тұрғыдан түсінуге, түсінуге және қалыптастыруға, олардың дамуының тарихи аспектісі мен қазіргі кезеңіндегі жанкүйерлер қозғалысына; спорттық этика мен спорттық мінез-құлықты тәрбиелеудің практикалық дағдыларын қалыптастыруға бағытталған. Құзыреттілікті көрсететін болашақ спорт педагогтары: кәсіби қызмет міндеттерін шешу және спортшыларды даярлау мақсатында олимпиаданың тарихи мұрасы мен мәдени дәстүрлерін талдайды және түсіндіреді; мінез-құлық пен қызметте педагогикалық және спорттық әдепті, "Фэр плей" қағидаттарын және жалпыадамзаттық құндылықтарды көрсетеді; ұйымдастырушылық-басқарушылық қызмет дағдыларын пайдалана отырып, кәсіби психологиялық негізделген өзара іс-қимылды жүзеге асырады; спортпен қарым-қатынас процесінде адамгершілік және әдеп нормаларын сақтайды, спорт ұжымында қолайлы атмосфера құрумен айналысады; спорттық нәтижені объективтендіру және төрешілердің әділдігін анықтау мақсатында төрешілер мен қарсыластардың әрекеттерін талдайды.	**5**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі		
1. Ягодин В.В. Основы спортивной этики : учебное пособие / В. В. Ягодин ; под редакцией З. В. Сенук. — Екатеринбург : Уральский федеральный университет, ЭБС АСВ, 2016. — 112 с. https://www.iprbookshop.ru 2. Сихымбаев Қ.С. Жоғарғы оқу орнындағы дене тәрбиесі : оқулық / Қ. С. Сахымбаев, А. А. Килибаев. - Алматы : Лантар Трейд, 2021. - 340 б. 3. Серова Л.К. Психологическая подготовка к соревнованиям в спорте : монография / Л. К. Серова. — Москва : Издательство «Спорт», 2022. — 128 с. https://www.iprbookshop.ru/		
4	**ДЕНЕ ШЫНЫҚТЫРУДЫҢ БАЛАМА ТҮРЛЕРІ**	
	Осы курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктің келесі бағыттарын: салауатты өмір салтын насихаттау, белсенді өмір салтын көтемелеу және ынталандыруды арттыру болып табылады. Курс воркаут, кроссфит, терренкур, скандинавиялық серуендеу, джимбарр, йога, паркур, стрейчинг,	**5**

	скейтбординг, велосипед фристайлық, трейлраннинг және басқалары сияқты дене шынықтырудың баламалы түрлері мен іс-шараларды ұйымдастырудың практикалық дағдылары туралы түсініктерді қалыптастыруға бағытталған. Олардың мүмкіндіктері мен қажеттіліктерін ескере отырып айналысатын әртүрлі контингенті бар. Құзыреттілікті көрсететін болашақ спорт педагогтары: денсаулық пен сауықтыру тұжырымдамасының ережелерін түсіндіреді, соның ішінде дене белсенділігі мен спортқа, стрессті басқаруға, адамның дене және психикалық әл-ауқатына қатысты қатысушылардың қажеттіліктері мен мүмкіндіктерін ескере отырып, дене шынықтырудың балама түрлерін таңдайды; дене шынықтырудың баламалы түрлері бойынша сабақтар ұйымдастыру және өткізу; дене шынықтыру сабақтарында медициналық өзін-өзі бақылау әдістерімен айналысатындарды оқытады; спортпен шұғылданушылар контингентінің айырмашылықтарын ескере отырып, дене шынықтырудың баламалы түрлері бойынша жарыстар өткізеді; дене шынықтырумен және спортпен шұғылданушылардың жағымды мотивациялық-құндылық қатынасын, өзінің физикалық жай-күйіне, салауатты және белсенді өмір салтына, дене шынықтыруды жетілдіруге және дене шынықтырумен және спортпен тұрақты айналысуға байланысты практикада мақұлданатын және іске асырылатын мінез-құлық нормаларын қалыптастырады.	
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі		
1. Ягодин В.В. Основы спортивной этики : учебное пособие / В. В. Ягодин ; под редакцией З. В. Сенук. — Екатеринбург : Уральский федеральный университет, ЭБС АСВ, 2016. — 112 с. https://www.iprbookshop.ru 2. Сихымбаев Қ.С. Жоғарғы оқу орнындағы дене тәрбиесі : оқулық / Қ. С. Сахымбаев, А. А. Килибаев. - Алматы : Лантар Трейд, 2021. - 340 б. 3. Серова Л.К. Психологическая подготовка к соревнованиям в спорте : монография / Л. К. Серова. — Москва : Издательство «Спорт», 2022. — 128 с. https://www.iprbookshop.ru/		
	СПОРТ ЖӘНЕ ЖАТТЫҚТЫРУШЫЛЫҚ	
5	**СПОРТТЫҚ ОЙЫНДАР ОҚЫТУ ӘДІСТЕМЕСІМЕН (БАСКЕТБОЛ, ВОЛЕЙБОЛ)**	
	Осы курстың мақсаты дене шынықтыру және спорт сабақтарын жоспарлау, ұйымдастыру және өткізу бойынша пәндік құзыреттіліктерді жеке айырмашылықтар, қозғалыс қажеттіліктері мен мүмкіндіктері негізінде қалыптастыру болып табылады. Курс студенттердің әртүрлілігін ескере отырып, баскетбол және волейбол сабақтарының әртүрлі формалары мен түрлерін ұйымдастыру, жоспарлау және өткізу бойынша практикалық біліктіліктер мен дағдыларды қалыптастыруға бағытталған. Құзыреттілігін көрсететін болашақ спорт мұғалімдері: спорттық терминологияны қолдана алады және баскетбол мен волейболдан техникалық және қозғалыс дағдыларын көрсете алады; жыныстық-жас ерекшеліктерін, жеке ерекшеліктерін, қажеттіліктері мен мүмкіндіктерін ескере отырып, Баскетбол мен волейболдан оқу, сауықтыру, рекреациялық, оқу-жаттығу сабақтары мен жарыстарын жоспарлай, ұйымдастыра, өткізе алады.	**6**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі		
1.Сихымбаев Қ.С., Килибаев А.А. Спорттық ойындар: оқулық / Қ.С.Сихымбаев, А.А.Килибаев.- Алматы: Лантар books, 2022-320 б. 2.Тайжанов С.Т. Волейбол : әдістемелік құрал / С. Т. Тайжанов, С. Б. Қарақов, Д. С. Тайжанов. - Алматы : ЭСПИ, 2022. - 96 б.-10экз (ЭСПИ№6 от 04.07.2022) 3. Лепёшкин В.А. Баскетбол : Подвижные и учебные игры / В. А. Лепёшкин. - М. : Советский спорт, 2011. - 98 с.		
6	**СПОРТТЫҚ ОЙЫНДАР ОҚЫТУ ӘДІСТЕМЕСІМЕН (ФУТБОЛ, ГАНДБОЛ)**	
	Осы курстың мақсаты дене шынықтыру және спорт сабақтарын жоспарлау, ұйымдастыру және өткізу бойынша пәндік құзыреттіліктерді жеке айырмашылықтар, қозғалыс қажеттіліктері мен мүмкіндіктері негізінде қалыптастыру болып табылады. Курс оқушылардың әртүрлілігін ескере отырып, футбол және гандбол сабақтарының әртүрлі формалары мен түрлерін ұйымдастыру, жоспарлау және өткізу бойынша практикалық біліктіліктер мен дағдыларды қалыптастыруға бағытталған. Құзыреттілігін көрсететін болашақ спорт педагогтары: - спорт терминологиясын қолдана алады және футбол мен гандбол бойынша техникалық және қозғалыс дағдыларын көрсете алады; - жыныстық-жас ерекшеліктерін, жеке ерекшеліктерін, қажеттіліктері мен мүмкіндіктерін ескере отырып, футбол және гандбол бойынша оқу, сауықтыру, рекреациялық, оқу-жаттығу сабақтары мен жарыстарын жоспарлай, ұйымдастыра, өткізе алады.	**6**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі		

1. Спортивные игры: техника, тактика, методика обучения: Учебник для студ. высш. пед. учеб. заведений / ред. Ю. Д. Железняк, Ю. М. Портнов. - 6-е изд., стер. - М. : Академия, 2010. - 520 с 2.Тайжанов С. Футбол : сыныптан тыс жұмыстарды ұйымдастырушылар мен бапкерлерге әдістемелік көмекші құрал / С. Тайжанов, С. Б. Қарақов, Д. С. Тайжанов. - Алматы : ЭСПИ, 2022. - 100 б. 3. Спортивные игры [Текст] : Совершенствование спортивного мастерства / Под ред. Ю.Д. Железняка, Ю.М. Портнова, 2004. - 400 с. с.		
7	**ТАҢДАМАЛЫ СПОРТ ТҮРІНДЕГІ ТЕХНИКАЛЫҚ-ТАКТИКАЛЫҚ ДАЙЫНДЫҚ**	
	Осы курстың мақсаты дене шынықтыру және спорт сабақтарын жоспарлау, ұйымдастыру және өткізу бойынша пәндік құзыреттіліктерді жеке айырмашылықтары, қозғалыс қызметінің қажеттіліктері мен мүмкіндіктері негізінде қалыптастыру болып табылады. Курс спортшылардың әртүрлілігі мен даму ерекшеліктерін ескере отырып, таңдалған спорт түріндегі спортшыларды техникалық-тактикалық даярлау бойынша практикалық құзыреттіліктерді; спортшылардың техникалық және тактикалық даярлығын модельдеу дағдыларын; таңдалған спорт түрінің ерекшеліктерін ескере отырып, спортшылардың техникалық және тактикалық даярлығын бағалау, бақылау және түзету дағдыларын қалыптастыруға бағытталған. Құзыреттілікті көрсететін болашақ спорт педагогтары: спорт теориясының ережелерін, әртүрлі жастағы, жыныстағы және мүмкіндіктердегі спортшылардың анатомиялық-морфологиялық және психикалық ерекшеліктерін ескере отырып, спортшылардың техникалық және тактикалық дайындығын жоспарлайды және жүргізеді; өлшеу мен бағалаудың барабар әдістерін қолдана отырып, әртүрлі жастағы және жыныстағы спортшылардың техникалық және тактикалық дайындығын бақылауды жүзеге асырады; техникалық және тактикалық дайындық процесін таңдалған түрде түзету үшін бәсекелестік қызметті талдайды; техникалық-тактикалық дайындық процесінде қауіпсіздік техникасының сақталуын, жарақаттанудың алдын алуды қамтамасыз етеді.	**5**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі		
1.Теория и методика обучения базовым видам спорта. Подвижные игры: учебник для студ. учреждений высш.проф. образования / [Ю.М.Макаров, Н.В.Луткова, Л.Н.Минина и др.]; под ред. Ю.М.Макарова. -М.: Издательский центр «Академия», 2013. -272 с. 2. Аманбаев Р.Р. Спорт теориясы мен әдістемесінің жалпы негіздері : Оқу құралы / Р. Р. Аманбаев . - 2-бас. - Алматы : Ақнұр, 2015. - 146 б. 3. Джекенов П.С. Еркін күрестің жалпы негіздері : оқулық / П. С. Джекенов, Н. М. Кушеров, Б. А. Шилибаев. - Алматы : Альманахъ, 2023. - 230 б.		
8	**ТАҢДАМАЛЫ СПОРТ ТҮРІНДЕГІ ДЕНЕ ШЫНЫҚТЫРУ ЖӘНЕ КОНДИЦИОНЕРЛЕУ**	
	Бұл курстың мақсаты дене шынықтыру және спорт сабақтарын жоспарлау, ұйымдастыру және өткізу бойынша пәндік құзыреттіліктерді жеке айырмашылықтар, қимылдың қажеттіліктері мен мүмкіндіктері негізінде қалыптастыру болып табылады. Болашақ спорт мұғалімдері жоғары нәтижелерге қол жеткізу үшін спорттағы дайындықты тестілеу және "кондиционерлеу" туралы түсінікке ие; жеке айырмашылықтар мен даму ерекшеліктерін ескере отырып, жаттығу процесінің әртүрлі кезеңдерінде спортшылардың дене дамуы мен дайындығының әртүрлі параметрлерін бағалау үшін функционалдық диагностика мен тестілеудің әдістері мен құралдарын қолданады; таңдалған спорт түріндегі мониторинг нәтижелерін өңдеу, талдау, қарым-қатынас және түсіндіру және "модельдік" сипаттамалармен байланыстыру дағдыларын көрсетеді. Құзыреттілігін көрсететін болашақ спорт педагогтары: спорт түрінің ерекшеліктеріне, қатысушылардың жыныстық және жас нормаларына сәйкес модельдік сипаттамаларды әзірлей алады; функционалдық сынамаларды қолдана алады және таңдалған спорт түрінің модельдік сипаттамаларына сәйкес әр түрлі біліктіліктегі спортшылардың функционалдық жағдайын бағалай алады; таңдалған спорт түріне арналған модельдік сипаттамаларға сәйкес жыныстық, жас ерекшеліктері мен мүмкіндіктерін, біліктілік деңгейін ескере отырып, спортшыларды дене шынықтырудың тиімді әдістері мен құралдарын таңдау және қолдануды біледі.	**5**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі		
1.Теория и методика обучения базовым видам спорта. Подвижные игры: учебник для студ. учреждений высш.проф. образования / [Ю.М.Макаров, Н.В.Луткова, Л.Н.Минина и др.]; под ред. Ю.М.Макарова. -М.: Издательский центр «Академия», 2013. -272 с. 2. Аманбаев Р.Р. Спорт теориясы мен әдістемесінің жалпы негіздері : Оқу құралы / Р. Р. Аманбаев . - 2-бас. - Алматы : Ақнұр, 2015. - 146 б. 3. Джекенов П.С. Еркін күрестің жалпы негіздері : оқулық / П. С. Джекенов, Н. М. Кушеров, Б. А. Шилибаев. - Алматы : Альманахъ, 2023. - 230 б.		
9	**БАЛАЛАР МЕН ЖАСӨСПІРІМДЕР СПОРТЫНДАҒЫ СПОРТТЫҚ ДАЙЫНДЫҚ ПРОЦЕСІН БАСҚАРУ**	

	Бұл курстың мақсаты дене шынықтыру және спорт сабақтарын жоспарлау, ұйымдастыру және өткізу бойынша пәндік құзыреттіліктерді жеке айырмашылықтар, қимыл-қозғалыстың қажеттіліктері мен мүмкіндіктері негізінде қалыптастыру болып табылады. Курс балалар мен жасөспірімдер жасын ескере отырып, спорттың таңдаулы түріндегі спорттық даярлық процесін басқарудың сабақтар жүйесін және практикалық дағдыларын қалыптастыруға; балалар мен жасөспірімдер жасымен айналысатын спорт түрлерінің әртүрлілігі мен даму сипаттамаларын ескере отырып, таңдаулы спорт түріндегі спорттық жаттығулардың құралдары мен әдістерін іріктеу дағдыларын қалыптастыруға бағытталған; балалар мен жасөспірімдер спортында тиімді даярлау үшін спорт маусымы кезінде микро, мезо және макроциклдердегі сабақтарды жоспарлау дағдылары; жаттығудың тиімділігін арттыру және оқушылардың жарақат алу қаупін азайту мақсатында жас спортшыларды даярлаудың әртүрлі түрлерін бағалау, бақылау және түзету дағдыларын меңгерген. Құзыреттілігін көрсететін болашақ спорт мұғалімдері: дене шынықтыру теориясы мен әдістемесінің ережелерін, спорт теориясын, әр түрлі жыныстағы және мүмкіндіктегі балалар мен жасөспірімдер спортшыларының анатомиялық-морфологиялық, физиологиялық және психикалық ерекшеліктерін ескере отырып, оқу-жаттығу сабақтарының мазмұнын жоспарлай алады және өткізе алады; спорт түрінің ерекшелігіне сәйкес балалар мен жасөспірімдер спортшыларының дене қасиеттерін дамыту және функционалдық мүмкіндіктерін арттыру, оқу-жаттығу сабақтары мен жарыс алдындағы даярлықты психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуді жүзеге асыру; балалар мен жасөспірімдер спортшыларының техникалық, дене шынықтыру, техникалық, тактикалық, психологиялық, интеллектуалдық және интегралдық даярлығы мен дене дамуын бақылауды жүзеге асыру, оның ішінде өлшеу және бағалау әдістерін қолдану; спортшыларға педагогикалық әсерді түзету үшін бәсекелестік қызметті талдау; таңдалған спорт түріндегі оқу процесін түзету үшін педагогикалық, психологиялық және медициналық-биологиялық бақылау нәтижелерін пайдалануды меңгерген нақты қолдау көрсету үшін әртүрлі әдістемелік шешімдерді енгізу	**6**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі		
1.Ботагариев Т.А. Дене шынықтыру және спорт теориясы мен әдістемесі: Оқу құралы.–Ақтөбе: Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өнірлік мемлекеттік университеті, 2014.–272 б. 2.Волков Л.В. Теория и методика детского и юношеского спорта. -К.Олимпийская литература, 2002г.		
10	**МЕКТЕПТЕГІ ЖҰМЫСҚА ҚАБІЛЕТТІЛІК ПЕН ДЕМАЛЫСҚА АРНАЛҒАН ДЕНЕ МӘДЕНИЕТІ**	
	Осы курстың мақсаты салауатты өмір салтын насихаттау, белсенді өмір салтын көтермелеу және ынталандыру бойынша пәндік құзыреттіліктерді қалыптастыру болып табылады. Болашақ спорт педагогтары оқушылардың жұмысқа қабілеттілігін қолдау және қалпына келтіру, сондай-ақ оқу және сабақтан тыс уақытта белсенді демалысты ұйымдастыру үшін дене шынықтырудың әсерін түсінеді; сабақтар мен үзілістерде дене шынықтыру үзілістері мен минуттарын, дене шынықтыру-сауықтыру және спорт мерекелерін, квесттерді, жарыстарды, туристік жорықтарды және оқушылардың белсенді демалысы үшін басқа да іс-шараларды өткізу дағдыларын көрсетеді. Құзыреттілікті көрсететін болашақ спорт педагогтары: сабақтардың ақыл-ой қабілетін қалпына келтіру үшін дене шынықтыру минуттары мен кідірістер кешендерін әзірлейді; мектеп сабақтарында шаршауды жоюда белсенді өзгерістер жүргізуді ұйымдастырады; білім беру процесін оңтайландыру және балалардың психикалық дамуын түзету үшін кинезиологиялық жаттығуларды қолданады; оқушылардың қозғалыс белсенділігін арттыру үшін спорттық мерекелер, жарыстар және басқа да рекреациялық іс-шаралар ұйымдастырады; қатысушылардың дене шынықтыру мен спортқа деген оң көзқарасын қалыптастырады, олардың денелік жай-күйіне, салауатты және белсенді өмір салтына, дене шынықтыруды жетілдіруге және дене шынықтыру мен спортпен тұрақты айналысуға байланысты мақұлданған және практикада іске асырылатын мінез-құлық нормаларын қалыптастырады.	**6**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі		
1. Железняк Ю.Д. Основы научно-методической деятельности в физической культуре и спорте : учебник для студ. учреждений высш. проф. образования / Ю. Д. Железняк, П. К. Петров. - М. : Академия, 2013. - 288 с. 2. Управление процессом спортивной подготовки в избранном виде спорта. / Сост. Л.Ю. Малай. - Караганда: Изд-во КарГУ, 2011. - 121 с. http://rmebrk.kz 3. Есмагамбетов З.А. Дене тәрбиесін өткізу және басқару: оқу құралы/ З.А.Есмагамбетов.-Қарағанда:Мемлекет университеті, 2004.-324б.**)**		
	ӘРТҮРЛІ ОРТАДАҒЫ НЕГІЗГІ ҚИМЫЛ-ҚОЗҒАЛЫС ДАҒДЫЛАРЫ (ЦИКЛДІК ҚИМЫЛ-ҚОЗҒАЛЫС ДАҒДЫЛАРЫ	
11	**СПОРТ МЕТРОЛОГИЯСЫ**	
	Осы курстың мақсаты дене шынықтыру және спорт, қозғалыс белсенділігі және салауатты өмір салты саласындағы қолданбалы зерттеулер бойынша пәндік құзыреттіліктерді қалыптастыру болып табылады. Болашақ спорт педагогтары спортта метрологиялық негізделген өлшеу құралдары мен	**5**

	әдістерін қолдану дағдыларын көрсетеді; оқу-жаттығу процесін бақылау және басқару үшін спортшылардың дене шынықтыру, техникалық, тактикалық дайындығы мен жаттығу жүктемелерінің көрсеткіштері туралы алынған ақпаратты түсіндіреді. Құзыреттілікті көрсететін болашақ спорт педагогтары: спорттық практикада тиісті аспаптық әдістер мен есептеу әдістерінің базалық білімі негізінде өлшеу аппаратурасы мен компьютерлік техниканы қолданады; өлшеу нәтижелерін статистикалық өңдеу әдістерін қолданады және оларды түсіндіреді; дене, техникалық дайындықты, антропометриялық көрсеткіштер мен физиологиялық параметрлерді өлшеуді тестілеуді жүргізеді; өлшеудің объективті көрсеткіштері негізінде таңдалған спорт түріндегі оқу-жаттығу процесін түзетеді.	
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі		
1. Начинская С.В. Спортивная метрология : учебник для студ. учреждений высш. проф. образования / С. В. Начинская. - М. : Академия, 2012. - 240 с. 2.Трифонова, Н. Н. Спортивная метрология : учебное пособие / Н. Н. Трифонова, И. В. Еркомайшвили ; под редакцией Г. И. Семенова. — Екатеринбург : Уральский федеральный университет, ЭБС АСВ, 2016. — 112 с. https://www.iprbookshop.ru 3.Спортивная метрология : Учебно-методическое пособие. / Сост.: И.В. Батяшова, О.А. Кривец. - Павлодар: Кереку, 2017. - 93 с. http://rmebrk.kz		
12	**ДЕНЕ МӘДЕНИЕТІ ЖӘНЕ СПОРТТАҒЫ ҚОЛДАНБАЛЫ ЗЕРТТЕУЛЕР**	
	Осы курстың мақсаты дене шынықтыру және спорт, қозғалыс белсенділігі және салауатты өмір салты саласындағы қолданбалы зерттеулер бойынша пәндік құзыреттіліктерді қалыптастыру болып табылады. Болашақ спорт педагогтары дене шынықтыру және спорт саласында жоспарлау, әдіснаманы әзірлеу, жобалау және қолданбалы зерттеулер жүргізеді; зерттеудің жалпы ғылыми және ерекше әдістерін, математикалық статистика әдістерін қолдану, зерттеу нәтижелерін көрнекілендіру және ұсыну дағдыларын көрсетеді. Құзыреттілікті көрсететін болашақ спорт педагогтары: зерттеу әдіснамасы мен ғылыми әдеп негізінде зерттеу дизайнын құрады; дене шынықтыру және спорт саласындағы ғылыми және қолданбалы зерттеулерді, соның ішінде пәнаралық деңгейді өз дамуы үшін, сондай-ақ оқыту және спорттық жаттығулар практикасын өз бетінше жүргізеді; коммуникацияның әртүрлі түрлері мен формаларында зерттеу нәтижелерін елестетеді және жұртшылыққа ұсынады.	**5**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі		
1. Матвеев Л.П. Общая теория спорта и ее прикладные аспекты : учебник для вузов физической культуры и спорта / Л. П. Матвеев. — 7-е изд. — Москва : Издательство «Спорт», 2020. — 344 с. https://res.epigraph.kz/search 2.Юмашева С.К. Кинезиология : Оқулық / С. К. Юмашева, С. Тәукейұлы, Б. Б. Атабекова. - Алматы : Абай атындағы ҚазҰПУ "Ұлағат" баспасы, 2016. - 232 б		
13	**АДАМ ҚОЗҒАЛЫСЫ МЕН ДЕНЕ ЖАТТЫҒУЛАРЫНЫҢ БИОМЕХАНИКАСЫ**	
	Бұл курстың мақсаты дене шынықтыру мен спорттың жаратылыстану-ғылыми негіздері бойынша пәндік құзыреттіліктерді; дене шынықтыру және спорт бойынша сабақтарды жоспарлау, ұйымдастыру және өткізу бойынша құзыреттіліктерді жеке айырмашылықтар, қимыл-қозғалыс қызметіне қажеттіліктер мен мүмкіндіктер негізінде қалыптастыру болып табылады. Курс дене жаттығуларын орындау кезінде дене нүктесінің, дененің, дене жүйесінің кеңістіктегі қозғалысының дене және механикалық заңдылықтарын түсінуді; дене шынықтыру және спорт процесінде қозғалыс әрекеттерін синтездеу ережесін қолдануға; кәсіби қызметтегі міндеттерді шешу үшін дене жаттығуларын биомеханикалық талдау әдістерін практикалық қолдану дағдыларын қалыптастыруға; қателіктерді бөліп көрсету, қимыл әрекеттерінің техникасын игеру және дене қасиеттерін дамыту процесінде олардың себептерін талдау және түсіндіру дағдылары мен оларды жою үшін жаттығулар мен әдістерді таңдауды қалыптастыруға бағытталған. Құзыреттілікті көрсететін болашақ спорт мұғалімдері: адам құрылымының биомеханикалық ерекшеліктерін бағалай алады; тиімді оқыту, білім беру және жаттықтыру үшін адам қозғалысы мен дене жаттығуларының биомеханикасының алуан түрлілігін, күрделілігін, сенімділігін пайдалану; дене жаттығуларының биомеханикасын, оның ішінде емдік дене шынықтыруды ескере отырып, әртүрлі контингенті бар оқу, сауықтыру, рекреациялық, оқу-жаттығу сабақтарын жоспарлау; спорттық техниканы биомеханикалық талдау және бағалау, көмекші және емдік жаттығуларды таңдау әдістерін қолдануды біледі.	**6**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі		
1. Попов Г.И. Биомеханика двигательной деятельности : учеб. для студ. учреждений высш. проф. образования / Г. И. Попов, А. В. Самсонова. - М. : Академия, 2013. - 320 с. 2. Юмашева С.К. Қолданбалы биомеханика : Оқу-әдістемелік нұсқау / С. К. Юмашева . - Алматы : Абай атындағы ҚазҰПУ "Ұлағат" баспасы, 2016. - 50 б. 3. Курбанова Г.Д. Биохимические основы физической культуры и спорта : учебное пособие / Г. Д. Курбанова, Г. Т. Тусупбекова. - Алматы : ЭСПИ, 2022. - 128 с.		

14	**ДЕНЕ ШЫНЫҚТЫРУМЕН ЖӘНЕ СПОРТПЕН АЙНАЛЫСУ ПРОЦЕСІНДЕ БАҚЫЛАУ ЖӘНЕ ӨЗІН-ӨЗІ БАҚЫЛАУ**	
	Осы курстың мақсаты дене шынықтыру мен спорттың жаратылыстану-ғылыми негіздері бойынша пәндік құзыреттіліктерді қалыптастыру; дене шынықтыру және спорт бойынша сабақтарды жоспарлау, ұйымдастыру және өткізу бойынша құзыреттіліктерді жеке айырмашылықтары, қозғалыс қызметінің қажеттіліктері мен мүмкіндіктері негізінде қалыптастыру болып табылады. Болашақ спорт мұғалімдері дене шынықтыру процесінде денсаулық жағдайын үнемі дәрігерлік бақылау мен өзін-өзі бақылаудың маңыздылығын түсінеді; дене шынықтыру-спорттық қызметпен айналысатын адамдарды медициналық қамтамасыз етуді ұйымдастыру жүйесі мен мазмұны туралы түсінікке ие; дененің әртүрлі жүйелерінің, жалпы дайындықтың және дене дамуының жай-күйін бағалау үшін тестілеу әдістерін қолданады; жағдайды өзін-өзі бақылаудың қарапайым әдістерін үйрету дағдыларын сабақ барысында қалыптастырады. Құзыреттілікті көрсететін болашақ спорт педагогтары: дене шынықтыру және спортпен шұғылданатындардың денсаулығының жай-күйін диагностикалауды, бақылауды және өзін-өзі бақылауды ұйымдастыру және жүзеге асыру әдістемесі мен тәсілдерін қолданады; дене жаттығуларымен айналысу кезінде өзін-өзі бақылау қажеттілігіне сендіру; жеке тұлғаның соматикалық және функционалдық мәртебесін өлшеу және бағалау үшін әдістемелер мен функционалдық сынамаларды қолдану; ағзаның ұсынылатын дене жүктемелеріне реакциясын бақылау тәсілдерін бағалайды; адам өмірінің әртүрлі кезеңдерінде сауықтыру жаттығулары процесін оңтайландыру мақсатында заманауи компьютерлік технологияларды пайдалана отырып, дене және психоэмоционалды жағдайды, физикалық өнімділікті, айналысатын ағзаның резервтік мүмкіндіктерін диагностикалаудың негізгі критерийлерін таңдайды; адамның соматикалық мәртебесінің, функционалдық сынамаларының көрсеткіштері бойынша денсаулық деңгейін анықтайды.	**6**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі		
1. Мелентьева Н. Н. Адаптивное физическое воспитание детей с нарушением зрения и слуха : учебное пособие / Н. Н. Мелентьева. - 2- изд., стер. - СПб. : Лань, 2021. - 128 с. - ISBN 978-5-8114-7836-1 : 7059.00 тг. - Текст : непосредственный. 2. Матвеев Л.П.. Теория и методика физической культуры. Введение в предмет [Текст] : Учебник для высших специальных физкультурных ученых заведений / Л. П. Матвеев2004. - 160 с. с.		
	ДЕНЕ МӘДЕНИЕТІ ЖӘНЕ СПОРТТЫҢ ЖАРАТЫЛЫСТАНУ-ҒЫЛЫМИ НЕГІЗДЕРІ	
15	**АДАМ ЖӘНЕ ДЕНЕ ЖАТТЫҒУЛАРЫНЫҢ ФУНКЦИОНАЛДЫ АНАТОМИЯСЫ**	
	Осы курстың мақсаты дене шынықтыру мен спорттың жаратылыстану-ғылыми негіздері бойынша пәндік құзыреттіліктерді қалыптастыру; дене шынықтыру және спорт бойынша сабақтарды жоспарлау, ұйымдастыру және өткізу бойынша құзыреттіліктерді жеке айырмашылықтар, қозғалыс қызметіне қажеттіліктер мен мүмкіндіктер негізінде қалыптастыру болып табылады. Курс оның функцияларына байланысты адам денесінің құрылымы туралы тұтас идеяны қалыптастыруға, дене қасиеттері мен функционалдылықты дамыту немесе қатысушылардың жеке ерекшеліктері мен мүмкіндіктерін ескере отырып, денеге емдік әсер етуге, кәсіптік қызметтің міндеттеріне сәйкес адам денесінің анатомиялық құрылымы мен қызметі тұрғысынан әртүрлі бағыттағы дене жаттығуларының әсерін түсінуге бағытталған.Құзыреттілікті көрсететін болашақ спорт мұғалімдері: - адамның дене дамуы мен қимыл қасиеттерінің тиімді өмір сүру үшін маңыздылығын, олардың әртүрлі жыныстағы және жастағы, оның ішінде мүмкіндігі шектеулі адамдардағы жеке ерекшеліктерін түсінеді;- тиімді оқыту және жаттықтыру үшін адамның функционалдық анатомиясы мен дене жаттығулары туралы білімді талдайды және қолданады.	**6**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі		
1. Қыдырмолдина А. Дене тәрбиесі мен спорт түрлерінің физиологиялық негіздері : Оқулық / А. Қыдырмолдина. - Алматы : ҚР Жоғары оқу орындарының қауымдастығы, 2014. - 528 б. 2.Швырев А.А. Анатомия и физиология человека с основами общей патологии : учебное пособие / А. А. Швырев ; под редакцией Р. Ф. Морозовой. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2023. — 413 с. https://www.iprbookshop.ru 3. Төленбек И.М. Жоғары жүйке әрекеті физиологиясы : [Мәтін] : Оқу құралы / И. М. Төленбек, Ш. А. Балғынбеков. - Алматы : "Ұлағат" КазНПУ им.Абая , 2018. - 138 б. 4. Арынова Р.А. Адам және жануарлар физиологиясының практикумы : [Мәтін] : Оқу құрал / Р. А. Арынова. - Алматы : Эверо, 2019. - 142 б.		

16	**АДАМ ФИЗИОЛОГИЯСЫ ДЕНЕ ТӘРБИЕСІ ЖӘНЕ СПОРТ ТҮРЛЕРІНІҢ НЕГІЗДЕРІМЕН**	
	Бұл курстың мақсаты дене шынықтыру мен спорттың жаратылыстану-ғылыми негіздері бойынша пәндік құзыреттіліктерді қалыптастыру болып табылады. Курс адам ағзасының жұмысының негізгі заңдылықтары мен дене шынықтыру және спортпен шұғылдану кезінде дене функцияларының өзгеруін; қозғалыс дағдыларын қалыптастырудың физиологиялық механизмдерін, дене қасиеттерін, спорттық жұмысқа қабілеттілігін және олардың балалар мен жасөспірімдердегі ерекшеліктерін; сыртқы ортаның ерекше жағдайларында және спорттың әртүрлі түрлерінде спорттық жаттығулар мен спорттық жұмысқа қабілеттіліктің физиологиялық негіздерін түсінуге бағытталған. Құзыреттілігін көрсететін болашақ спорт мұғалімдері: тиімді өмір сүру және спортпен шұғылданушылардың дене дамуы мен қимыл-қозғалыс қасиеттерінің маңыздылығын, олардың жынысы мен жасы әртүрлі адамдарда, оның ішінде мүмкіндігі шектеулі адамдарда жеке ерекшеліктерін түсінуі; тиімді оқыту, білім беру және жаттықтыру үшін адам физиологиясы, дене тәрбиесі және спорт түрлері туралы білімдерін талдай және қолдана алады.	**6**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі		
1.Қыдырмолдина А. Дене тәрбиесі мен спорт түрлерінің физиологиялық негіздері : Оқулық / А. Қыдырмолдина. - Алматы : ҚР Жоғары оқу орындарының қауымдастығы, 2014. - 528 б. 2.Швырев А.А. Анатомия и физиология человека с основами общей патологии : учебное пособие / А. А. Швырев ; под редакцией Р. Ф. Морозовой. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2023. — 413 с. https://www.iprbookshop.ru 3.Төленбек И.М. Жоғары жүйке әрекеті физиологиясы : [Мәтін] : Оқу құралы / И. М. Төленбек, Ш. А. Балғынбеков. - Алматы : "Ұлағат" КазНПУ им.Абая , 2018. - 138 б. 4. Арынова Р.А. Адам және жануарлар физиологиясының практикумы : [Мәтін] : Оқу құрал / Р. А. Арынова. - Алматы : Эверо, 2019. - 142 б.		
17	**ДЕНЕ МӘДЕНИЕТІ ЖӘНЕ СПОРТ ПСИХОЛОГИЯСЫ**	
	Дене тәрбиесі және спорт психологиясы. Спорттық қызметтің жалпы психологиялық заңдылықтары. Психикалық процестер. Психикалық жағдайы. Дене шынықтыру және спортпен айналысатын адамдармен тәрбие жұмысының әдістемесі. Спорттық дайындықтың психологиялық негіздері. Жас және педагогикалық психология. Шағын топтағы әлеуметтік психология. Дене шынықтыру және спорт психологиясының қағидалары. Спорттағы психорегуляция.	**5**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі		
1. Чистов В.В. Психология спорта : учебное пособие для студентов психологических факультетов / В. В. Чистов. - Алматы : Лантар Трейд, 2020. - 69 с. 2. Бабушкин Г.Д. Психология спорта высших достижений : учебное пособие / Г. Д. Бабушкин. — 2-е изд. — Саратов : Вузовское образование, 2024. — 358 с. https://www.iprbookshop.ru 3. Чистов В.В. Краткий справочник по истории психологии / В. В. Чистов. - Алматы : Лантар Трейд, 2020. - 106 с.		
18	**СПОРТТАҒЫ ӨЗІН-ӨЗІ РЕТТЕУ ПСИХОЛОГИЯСЫ**	
	Осы курстың мақсаты дене шынықтыру және спорт сабақтарын жоспарлау, ұйымдастыру және өткізу бойынша пәндік құзыреттіліктерді жеке айырмашылықтары, қозғалыс қызметінің қажеттіліктері мен мүмкіндіктері негізінде қалыптастыру болып табылады. Курс спорттағы психикалық және функционалдық жай-күйлердің мәні, механизмдері, техникасы, әдістемелері мен өзін-өзі реттеу құралдары туралы білім жүйесін қалыптастыруға; тренинг процесінде және жарыстарда психикалық өзін-өзі реттеу әдістерін, әдістері мен құралдарын қолдану бойынша практикалық дағдыларды меңгеруге бағытталған. Құзыреттілікті көрсететін болашақ спорт педагогтары: кәсіби қызметте психикалық өзін-өзі реттеу әдістері мен оның түрлері туралы негізгі білімді қолданады; өзін-өзі реттеу құралдарын қолдануды талап ететін жағдайларды бөліп көрсетеді; психикалық өзін-өзі реттеудің ағзадағы психофизиологиялық процестерге әсер ету заңдылықтарын ескереді; спорт түрінің ерекшелігі мен спортшылардың жасын ескере отырып, жаттығу және бәсекелестік процестерде психорегуляция әдістерін, әдістері мен құралдарын үйретеді.	**5**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі		
1. Чистов В.В. Психология спорта : учебное пособие для студентов психологических факультетов / В. В. Чистов. - Алматы : Лантар Трейд, 2020. - 69 с. 2. Бабушкин Г.Д. Психология спорта высших достижений : учебное пособие / Г. Д. Бабушкин. — 2-е изд. — Саратов : Вузовское образование, 2024. — 358 с. https://www.iprbookshop.ru		

3. Чистов В.В. Краткий справочник по истории психологии / В. В. Чистов. - Алматы : Лантар Трейд, 2020. - 106 с.		
19	**БЕЙІМДІК ДЕНЕ МӘДЕНИЕТІ**	
	Бейімдік дене шынықтырудың басым міндеттері, оның рөлі, денсаулық жағдайындағы ауытқулары бар адамдар мен мүгедектерді оңалту мен әлеуметтік интеграциялаудағы орны. Бейімдік дене шынықтыру интегративті ғылым ретінде. Бейімдік дене шынықтырудың негізгі компоненттері. Ақыл-есі кем мектеп оқушыларының психофизикалық қабілеттері. Мүмкіндігі шектеулі балалардың қабілеттерін дамыту, жұмысты жоспарлау.	**5**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі		
1.Адаптивная физическая культура и спорт : учебное пособие. - Нұр-Сұлтан : Молодые инвалиды города Астана, 2019. - 408 с.Адаптивная физическая культура и спорт: Учебное пособие. - Нур-Султан, 2019. – 408 с. 2. Салов В.Ю. Адаптивная физическая культура: проблемы и решения. // Актуальные проблемы теории и практики инклюзивного образования: Материалы международной научно-практической конференции. - Уральск, 2016. - С.17-20. http://rmebrk.kz 3. Рипа М.Д. Коррекционно-развивающие основы лечебной и адаптивной физической культуры. Часть I : учебно-методическое пособие / М. Д. Рипа, И. В. Кулькова. — Москва: Московский городской педагогический университет, 2013. — 288 с. https://www.iprbookshop.ruЕрекше білім беруге қажеттілігі бар балаларды оқыту, тәрбиелеу, дамыту және әлеуметтік бейімдеуді педагогикалық қолдау моделі. Әдістемелік ұсынымдар. – Астана: Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2016. – 39 б.		
20	**БЕЙІМДІК СПОРТТЫҢ ТЕОРИЯСЫ ЖӘНЕ ӘДІСТЕМЕСІ**	
	Осы курстың мақсаты дене шынықтыру және спорт бойынша сабақтарды жоспарлау, ұйымдастыру және өткізу бойынша жеке айырмашылықтар, қимыл қызметіне қажеттіліктер мен мүмкіндіктер; салауатты өмір салтын насихаттау, белсенді өмір салтын көтермелеу және ынталандыру бойынша құзыреттіліктерді қалыптастыру болып табылады. Болашақ спорт педагогтары әртүрлі нозологиялық нысандардың, жас және гендерлік топтардың денсаулық жағдайындағы ауытқулары бар спортшылардың морфофункционалдық ерекшеліктерін ескере отырып, оқу-жаттығу процесінің мазмұнын жоспарлау, жүргізу және түзету дағдыларын; бейімделгіш спортпен шұғылдану кезінде қауіпсіздік техникасын қамтамасыз ету дағдыларын; денсаулық мүмкіндіктері шектеулі спортшылардың дене дамуын, функционалдық даярлығын, психикалық жай-күйін өлшеу және бағалау әдістерін қолдануды көрсетеді; паралимпиадалық, сурдолимпиадалық және арнайы олимпиадалық спорт түрлері бойынша спорттық жарыстарды ұйымдастырады және өткізеді. Құзыреттілікті көрсететін болашақ спорт педагогтары: әртүрлі нозологиялық нысандардың, жас және гендерлік топтардың денсаулық жағдайындағы ауытқулары бар адамдардың морфофункционалды, психологиялық ерекшеліктері мен мүмкіндіктерін ескере отырып, бейімделген таңдалған спорт түріндегі оқу-жаттығу сабақтарын жоспарлайды және өткізеді; қауіпсіздік техникасының сақталуын, жарақаттанудың алдын алуын қамтамасыз етеді; таңдалған спорт түріндегі жаттығу процесін түзету үшін өлшеу мен бағалаудың барабар әдістерін қолдана отырып, спортшылардың анамнезін зерделеудегі функционалдық бұзушылықтар дәрежесін ескере отырып, спортшылардың барлық дайындық түрлері мен психофизикалық, қимылдық даму деңгейін анықтайды; спортшылардың жеке қасиеттерін тәрбиелейді, адал спорттық бәсекелестіктің моральдық құндылықтарын қалыптастырады, теріс әлеуметтік мінез-құлық пен допинг қолданудың алдын алады; оқу-жаттығу процесін түзету үшін жарыс нәтижелерін талдайды; спортшыларды спорттық іріктеу әдістемесін функционалдық бұзушылықтар дәрежесін ескере отырып қолданады.	**5**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі		
1.Адаптивная физическая культура и спорт : учебное пособие. - Нұр-Сұлтан : Молодые инвалиды города Астана, 2019. - 408 с.Адаптивная физическая культура и спорт: Учебное пособие. - Нур-Султан, 2019. – 408 с. 2. Салов В.Ю. Адаптивная физическая культура: проблемы и решения. // Актуальные проблемы теории и практики инклюзивного образования: Материалы международной научно-практической конференции. - Уральск, 2016. - С.17-20. http://rmebrk.kz 3. Рипа М.Д. Коррекционно-развивающие основы лечебной и адаптивной физической культуры. Часть I : учебно-методическое пособие / М. Д. Рипа, И. В. Кулькова. — Москва : Московский городской педагогический университет, 2013. — 288 с. https://www.iprbookshop.ruЕрекше білім беруге қажеттілігі бар балаларды оқыту, тәрбиелеу, дамыту және әлеуметтік бейімдеуді педагогикалық қолдау моделі. Әдістемелік ұсынымдар. – Астана: Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2016. – 39 б.		
21	**СПОРТТЫҚ МЕДИЦИНА ЖӘНЕ ОҢАЛТУ НЕГІЗДЕРІ**	

	Бұл курстың мақсаты дене шынықтыру мен спорттың жаратылыстану-ғылыми және медициналық-биологиялық негіздері бойынша пәндік құзыреттіліктерді қалыптастыру болып табылады. Курс жаттығу жүктемелеріне сәйкес дәрігерлік-педагогикалық бақылау және спортшыларды медициналық-биологиялық қамтамасыз етуді ұйымдастыру қажеттілігі туралы білімді қалыптастыруға және түсінуге; жалпы спорттық жарақаттардың эпидемиологиясы мен механизмдерін, жарақаттардың алдын алу және/немесе олардың қайта пайда болу стратегияларын түсінуге; аурулармен және жарақаттармен бұзылған айналысушылардың функционалдық сынамаларын жүргізуге, денсаулығын қалпына келтіру құралдарын, функционалдық жай-күйін және жұмысқа қабілеттілігін қолдану дағдыларын; дене белсенділігі мен спорт кезінде туындауы мүмкін спорттық жарақаттардың алдын алу дағдыларын; дене шынықтырумен және спортпен шұғылданатындарға спорттық жарақаттар мен жіті патологиялық жағдайлар кезінде дәрігерге дейінгі алғашқы көмек көрсету дағдыларын қалыптастыруға бағытталған. Құзыреттілігін көрсететін болашақ спорт педагогтары: спортшылар денесінің морфофункционалдық ерекшеліктерін ескере отырып, жалпы және спорттық патология мен жарақаттар, дене шынықтыру мен спортты медициналық қамтамасыз ету бойынша базалық білімді қолдана алады; дене шынықтырумен және спортпен шұғылданушылардың функционалдық жай-күйі мен дене жұмысына қабілеттілігін зерделеу және бағалау әдістерін қолдана алады; дене дамуы мен жұмысқа қабілеттілігін, ағзаның функционалдық жай-күйін бағалай алады және дәрігерлік-педагогикалық бақылаулардың нәтижелерін бағалау; шамадан тыс жүктеменің, шамадан тыс жаттығулардың және басқа патологиялардың алғашқы белгілерін анықтап, олардың алдын-алу және спорттық жарақаттанудың алдын-алуды; жарақат алған кезде алғашқы медициналық көмек көрсетуді біледі.	**6**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі		
1. Мәутенбаев, А. Ә. Спорттық медицина : [Мәтін] : Оқу құралы / А. Ә. Мәутенбаев, А. Б. Еланцев. - Алматы : Қазақ университеті, 2014. - 342 б. 2. Дубровский В.И. Спортивная медицина : Учебник для студентов / В. И. Дубровский . - 3-е изд., доп. - М. : Гуманитарный изд. центр ВЛАДОС, 2005. - 528 с. 3. Смаил Н.Н. Жалпы және спорттық гигиена : Оқулық / Н. Н. Смаил. - Алматы : Дәуір, 2012. - 320 б		
22	**САУЫҚТЫРУ-РЕКРЕАЦИЯЛЫҚ ДЕНЕ ШЫНЫҚТЫРУ**	
	Бұл курстың мақсаты салауатты өмір салтын насихаттау, белсенді өмір салтын ынталандыру және мадақтау бойынша пәндік құзыреттіліктерді қалыптастыру болып табылады. Курс сауықтыру дене шынықтыру мен дене рекреациясының адамның жұмысқа қабілеттілігін қалпына келтіруге және қолдауға әсері мен маңыздылығын түсінуге; олардың мүмкіндіктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, әртүрлі контингенті бар сауықтыру-рекреациялық дене шынықтыру сабақтарын ұйымдастыру дағдыларын қалыптастыруға бағытталған. Құзыреттілікті көрсететін болашақ спорт мұғалімдері: денсаулық пен сауықтыру тұжырымдамасының ережелерін, оның ішінде дене белсенділігі және спортпен, стрессті басқарумен, дене және психикалық әл-ауқатпен байланысты ережелерді қолдана алады; дене шынықтыру мен спортқа оң мотивациялық-құндылық қатынасын, өзін-өзі күтуге байланысты мінез-құлықтың мақұлданған және жүзеге асырылатын нормаларын қалыптастыра алады; дене шынықтыру, салауатты және белсенді өмір салты, тұрақты дене шынықтыру және спортпен шұғылданады; әртүрлі жыныстағы және жастағы адамдардың кәсіби қызметін ескере отырып, олардың дене дамуы мен функционалдық жай-күйін түзету үшін дене шынықтыру құралдары мен әдістерін таңдайды; дене шынықтыру-спорттық қызметпен айналысатындар үшін дене шынықтыру-сауықтыру және спорттық-бұқаралық іс-шараларды жоспарлау және өткізу, әртүрлі типтегі ұйымдарда бос уақыт қызметін және белсенді демалысты ұйымдастыру; психикалық жай-күйді оңтайландыру, өзін-өзі бағалауды біледі.	**6**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі		
1. Мәутенбаев, А. Ә. Спорттық медицина : [Мәтін] : Оқу құралы / А. Ә. Мәутенбаев, А. Б. Еланцев. - Алматы : Қазақ университеті, 2014. - 342 б. 2. Дубровский В.И. Спортивная медицина : Учебник для студентов / В. И. Дубровский . - 3-е изд., доп. - М. : Гуманитарный изд. центр ВЛАДОС, 2005. - 528 с. 3. Смаил Н.Н. Жалпы және спорттық гигиена : Оқулық / Н. Н. Смаил. - Алматы : Дәуір, 2012. - 320 б		
23	**ЕМДІК ДЕНЕ МӘДЕНИЕТІ ЖӘНЕ МАССАЖ**	
	Бұл курстың мақсаты дене шынықтыру мен спорттың жаратылыстану-ғылыми және медициналық-биологиялық негіздері бойынша пәндік құзыреттіліктерді; дене шынықтыру және спорт бойынша сабақтарды жоспарлау, ұйымдастыру және өткізу бойынша құзыреттіліктерді жеке айырмашылықтар, мотор қызметіне қажеттіліктер мен мүмкіндіктер негізінде қалыптастыру болып табылады. Курс ең көп таралған аурулар мен жарақаттарға тән патологиялық өзгерістерді түсінуге бағытталған; дене жаттығулары мен массаждың адам ағзасына емдік әсерінің физиологиялық	**5**

	механизмдерін білу; емдік дене шынықтыруды қолданудың көрсеткіштері мен қарсы көрсетілімдерін білу; неғұрлым кең таралған аурулар мен жарақаттар кезінде емдік дене шынықтырудың негізгі әдістері мен құралдарын меңгеру; жаттығулар кешенін өз бетінше әзірлеу және денсаулық жағдайындағы әртүрлі ауытқулар мен жарақаттар кезінде емдік дене шынықтыру сабақтарын өткізу дағдыларын қалыптастыру; сауықтыру және спорттық массаждың барлық негізгі тәсілдерін жүргізу дағдылары; әсердің тиімділігін бағалау дағдылары емдік дене шынықтыру және массаж сабақтары. Құзыреттілігін көрсететін болашақ спорт педагогтары: адам ағзасының, оның ішінде мүмкіндігі шектеулі адамдардың жұмыс істеуінің базалық анатомиялық, физиологиялық, биомеханикалық білімдерін қолдана алады; көрсеткіштер мен қарсы көрсетілімдерді, жасты, жынысты, өткен қозғалыс тәжірибесін және патологиялық ошақты немесе жарақатты оқшаулау орнын ескере отырып, емдік дене шынықтыру кешендерін және массаж жүргізу жөніндегі ұсынымдарды құрастыра алады; дене жаттығуларының физиологиялық әсерін бағалау емдік дене шынықтыру; ең көп таралған аурулар мен жарақаттар кезінде емдік дене шынықтыру сабақтарын өз бетінше өткізу; қалпына келтіру, сауықтыру және спорттық массаж сессияларын өз бетінше өткізу.	
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі		
1. Сабырбек Ж. Б. Массаж және оның әдіс-тәсілдері : [Мәтін] : Оқу құралы / Ж. Б. Сабырбек. - Алматы : Қазақ университеті, 2013. - 122 б 2. Дубровский В.И. Лечебный массаж : учеб. для сред. и высш. учеб. заведений по физической культуре / В. И. Дубровский . - 4-е изд., доп. - М : Владос, 2005. - 463 с. : 16 с. ил. - (Учебник для вузов). - ISBN 5-691-01453-6 3. Юмашева С.К. Лечебная физическая культура и массаж : методическое пособие для самостоятельной работы студентов / С. К. Юмашева, К. Е. Изанова. - Алматы : Ұлағат, 2012. - 100 с. - ISBN 978-601-232-593-5		
24	**САУЫҚТЫРУ ЖӘНЕ СПОРТТЫҚ НУТРИЦИОЛОГИЯ**	
	Осы курстың мақсаты дене шынықтыру және спорт, қозғалыс белсенділігі және салауатты өмір салты саласындағы қолданбалы зерттеулер бойынша салауатты өмір салтын насихаттау, белсенді өмір салтын көтермелеу және ынталандыру бойынша пәндік құзыреттіліктерді қалыптастыру болып табылады. Болашақ спорт педагогтары денсаулық пен әл-ауқатты сақтаудың аса маңызды факторларының бірі ретінде тамақтану, бұлшықет қызметін энергиямен қамтамасыз ету тетіктері және дене белсенділігінен кейін ағзаны қалпына келтіру барысында пластикалық процестердің тиімді өтуі үшін тамақтануды ұйымдастыру тәсілдері; қоректік заттар мен энергиямен қамтамасыз ету қажеттіліктерін айқындау тәсілдері, сондай-ақ спорт түріне және дене шынықтырудың қарқындылығына байланысты спортшылардың тамақтану режимінің схемалары туралы түсінікке ие сондай-ақ дене шынықтыру сабақтарында; мамандандырылған спорттық тамақтану түрлерінде; барабар диеталарды әзірлеу және оларға спорт пен денсаулыққа арналған мамандандырылған тамақ өнімдерін енгізу дағдыларын көрсетеді. Құзыреттілікті көрсететін болашақ спорт педагогтары: тіршілік әрекетін қамтамасыз ету үшін ұтымды тамақтануды жоспарлау ережелері мен тәсілдерін қолданады; спортшының жеке тамақтану режимін жоспарлау ережелері мен тәсілдерін әртүрлі жаттығу және бәсекелестік циклдарда қолданады; спортшының әртүрлі жүктемелері кезінде жеке таңдалған спорттық диеталарды есептейді; қатысушылардың жеке айырмашылықтарын ескере отырып, дене шынықтыру-сауықтыру бағдарламасының міндеттеріне сәйкес тамақтану бойынша ұсыныстар әзірлейді.	**5**
Пәннің кітаппен қамтамасыз етілуі		
1. Виленский М. Я. Физическая культура и здоровый образ жизни студента : учебное пособие / М. Я. Виленский, А. Г. Горшков. - М. : КНОРУС, 2013. - 240 с. - ISBN 978-5-406-02935-0 : 3800 тг., 1920 тг. - Текст : непосредственный. 2. Дубровский В.И.Экогигиена физической культуры и спорта : руководство для спортивных врачей и тренеров / В. И. Дубровский , Ю. А. Рахманин, А. Н. Разумов. - М. : Гуманитарный изд. центр ВЛАДОС, 2008. - 551 с. : ил. - ISBN 978-5-691-01701-8 : 6327.75 тг. - Текст : непосредственный.		